

การอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรม

ตามมาตรฐาน เอ พี เอ

(American Psychology Association – APA Style)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดา รุ่งวิสัย

รายงานทางวิชาการต้องมีความถูกต้องในรูปแบบของการพิมพ์ที่เป็นแบบแผนมีมาตรฐาน รวมถึงการอ้างอิง (Citation) การทำเชิงอรรถ (Foot note) การเขียนบรรณานุกรม (Bibliography) หรือ เอกสารอ้างอิง (Reference) เพื่อแสดงให้เห็นว่าได้มีการศึกษาค้นคว้า สรุปวิเคราะห์ ในการเขียนโดยมีหลักฐาน แหล่งที่มาของข้อเท็จจริง ซึ่งในการทำรายงานผู้เขียนจะต้องจัดทำให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการเขียนหรือพิมพ์ อย่างถูกต้อง

การจัดทำรายงานมีกฎการเขียน การพิมพ์ และมีมาตรฐานที่กำหนดวิธีการไว้จำนวนมากมาย แต่ละมาตรฐานจะมีกฎเกณฑ์การทำรายงาน การอ้างอิง การทำเชิงอรรถ และลงรายการอ้างอิง หรือ บรรณานุกรมแตกต่างกันออกไปตามสายวิชา เช่น

สายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ มีกฎมาตรฐาน เช่น

- *IEEE* - IEEE Standards Style Manual ของ Institute of Electrical and Electronics Engineer สำหรับสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์
- *AMA* - American Medical Association Manual of Style ของ American Medical Association สำหรับสาขาแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ และชีววิทยา
- *CSE* - CSE Manual ของ Council of Sciences Editors สำหรับสาขาวิทยาศาสตร์

สายมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มีกฎมาตรฐาน เช่น

- *MLA Style* ของ Modern Language Association สำหรับสาขาภาษาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์
- *Chicago Manual of Style* ของ Chicago University ซึ่งกำหนดรูปแบบเรียกว่า Author-Date สำหรับสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ เช่น ธรรมชาติวิทยา ฟิสิกส์ และ สังคมศาสตร์ และแบบ Note-Bibliography Literature สำหรับสาขาประวัติศาสตร์ และศิลปศาสตร์ สถาปัตยกรรม ดนตรี ปรัชญาและศาสนา
- *APA Style* ของ American Psychological Association สำหรับสาขาจิตวิทยา และเป็นกฎที่นิยมใช้กันแพร่หลายในกลุ่มสาขาวิชาด้านศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

การเขียนรายงานอาจใช้กฎของมาตรฐานใดก็ได้แล้วแต่ความต้องการของผู้เขียน หรือตามข้อกำหนดของผู้สอนหรือสถาบันให้ใช้กฎมาตรฐานใด การใช้กฎมาตรฐานในการจัดทำรายงานต้องใช้กฎเกณฑ์เดียวกันตลอด ไม่ใช้กฎปนกันหลายมาตรฐานในเอกสารเดียวกัน สำหรับกฎการทำรายงานในบทนี้จะแจ้งการลงรูปแบบการทำรายงานของกฎมาตรฐานเอพีเอ (APA Style) เท่านั้น

การอ้างอิง (Citation)

การอ้างอิง หรือการอ้าง คือการแจ้งแหล่งที่มาของข้อเท็จจริงที่นำมาเขียนในส่วนเนื้อหา การอ้างอิงมีวัตถุประสงค์ในการอ้าง ดังนี้

1. ต้องการชี้แนวคิด ทฤษฎีของผู้อื่นเพื่อเสริมงานเขียนเพื่อให้มีน้ำหนัก
2. เพื่อแสดงว่าแหล่งข้อมูลที่ใช้มีความน่าเชื่อถือ และเพื่อให้ผู้อื่นติดตามได้
3. แสดงการยอมรับผลงานของผู้อื่น

การอ้างอิงเป็นมารยาท และจรรยาบรรณในการใช้ผลงานวิชาการของผู้อื่น การคัดลอกข้อเขียนของผู้อื่นมาใส่ไว้ในงานเขียนของตนโดยไม่อ้างแหล่งที่มา (Plagiarism) เป็นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง ในบางมหาวิทยาลัยจะมีระเบียบกำหนด และบทลงโทษ สำหรับอาจารย์ และนักศึกษาที่ลอกเลียนผลงานผู้อื่น สำหรับอาจารย์ผู้สอนหากพบว่านักศึกษาลอกผลงานของผู้อื่นทั่วไปจะปรับให้ไม่ได้รับคะแนนในงานนิพนธ์นั้น

รูปแบบการอ้างอิง

รูปแบบการอ้างอิง มี 2 ระบบ คือ ระบบตัวเลข และระบบนามปี

1. ระบบตัวเลข อ้างอิงโดยใช้ตัวเลขกำกับท้ายข้อความที่ต้องการอ้างอิง มี 2 แบบ คือ

1) กำหนดตัวเลขส่วนท้ายของข้อความที่อ้างอิง และลงรายการเอกสารที่อ้างไว้ ส่วนล่างของหน้า หรือเรียกว่าการอ้างอิงแบบเชิงอรรถอ้างอิง (Foot note) โดยตัวเลขต้องอยู่เหนือข้อความที่ต้องการแจ้งแหล่งที่มาที่ส่วนท้ายคำ และข้อความที่แจ้งถึงแหล่งที่มาส่วนล่างของหน้า มีกำหนดใช้ในกฎ MLA Style และ Chicago Manual of Style ดังตัวอย่าง

กฎ Chicago Manual of Style แบบ Notes-Bibliography Style สำหรับสาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

“ยอดการค้าของจีนเมื่อรวมกับ NICs หรือสี่เสือแห่งเอเชีย แล้วจะมียอดเท่ากับของประเทศสหรัฐ หากจีนขยายตัวต่อไป และหากการพัฒนาอุตสาหกรรมของจีนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดชนชั้นกลาง ขึ้นในเมืองใหญ่ของจีนเป็นจำนวนมาก”¹

¹ พินิจ สุขมาก, “จีนเขย่าโลกมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ” วารสารเศรษฐกิจและสังคม 20 (2548): 72.

2) กำหนดตัวเลขไว้ท้ายข้อความที่อ้างและลงรายการอ้างอิง ไว้ท้ายบทหรือท้ายเล่ม ใช้ตัวเลขกำกับข้อความที่อ้าง และให้รายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารที่ท้ายบทหรือท้ายเล่มโดยเรียงตามลำดับเลขไว้ให้สอดคล้องกับการอ้างถึงในเนื้อหา โดยมีรายการอ้างอิง หรือบรรณานุกรมเรียงตามลำดับตัวเลขที่อ้าง มีกำหนดใช้ใน กฎของ ACS (เคมี) AMA (แพทย์) CSE (วิทยาศาสตร์) Vancouver (วิทยาศาสตร์ และ แพทย์) และ IEEE (วิศวกรรมศาสตร์) การกำหนดตัวเลขอาจใช้เป็นตัวยก หรือตัวเลขในเครื่องหมาย [...]

“ยอดการค้าของจีนเมื่อรวมกับ NICs หรือสี่เสือแห่งเอเชีย แล้วจะมียอดเท่ากับของประเทศสหรัฐอเมริกา จีนขยายตัวต่อไป และการพัฒนาอุตสาหกรรมของจีนเป็นไปอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดชนชั้นกลางขึ้นในเมืองใหญ่ของจีนเป็นจำนวนมาก สิ่งนี้จะกลายเป็นพลังส่งผลกระทบต่อรัฐบาลจีนโดยตรง”[1]

ที่หน้าบรรณานุกรมจะปรากฏรายละเอียดตามลำดับเลขที่อ้าง ในเนื้อหา ดังนี้

บรรณานุกรม

- 1. พินิจ สุขมาก. 2548. จีนเขย่าโลกมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ. วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 20: 72-73.
2. กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. 2548. จีนกับภาวะเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์.

การอ้างถึงแบบนี้นิยมอ้างในการเขียนเอกสารด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ข้อเสียคือ ผู้อ่านจะต้องเปิดหารายละเอียดของแหล่งที่มาของข้อมูลที่หน้าบรรณานุกรม แต่จะเป็นวิธีที่อ้างง่ายกว่าแบบแรก

2. **ระบบนามปี** (Author-Date หรือ Name-Year) คือการอ้างสอดแทรกในเนื้อหา โดยแจ้ง ชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และเลขหน้า ของเอกสารที่ใช้ โดยมีรายละเอียดอื่นๆ ปรากฏในหน้าบรรณานุกรมท้ายเล่ม เป็นระบบที่นิยมใช้มากในปัจจุบัน เช่น กฎ Chicago Manual of style, Harvard Style และ APA Style ดังตัวอย่าง

จากการศึกษาของวิชา สาคครค่า (2548, น. 45) การปฏิรูปเศรษฐกิจและการเปิดประเทศของจีน นับว่าดำเนินมาถูกทางแล้ว โดยยึดหลักกฎหมายในการปกครองประเทศ เศรษฐกิจจีนยังคงพัฒนาไปอย่างเข้มแข็ง และมีเสถียรภาพ จากการที่จีนไม่ลดค่าเงินหยวนสะท้อนให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับนานาประเทศมีความสัมพันธ์ที่ราบรื่น

ข้อดีของการอ้างอิงแบบนามปี คือ ผู้อ่านทราบถึงการแสดงหลักฐานที่มา ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ได้ทันที นอกจากนั้นเป็นวิธีการอ้างอิงที่กระชับ จัดทำได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก และไม่ต้องใส่รายละเอียดซ้ำซ้อนหลายครั้ง

การอ้างอิง ในเนื้อหาแบบนามปีตามกฎของ APA Style

วิธีการอ้างอิงในเนื้อหา

การอ้างระบบนามปี สามารถอ้างอิงได้ 3 วิธี คือ

1. อ้างถึงก่อนข้อความ ขึ้นต้นย่อหน้า หรือส่วนใดส่วนหนึ่งในตอนต้นของย่อหน้าก็ได้ มีวัตถุประสงค์ใส่เพื่อให้ความสำคัญผู้แต่งของแหล่งที่มา ให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง ตามด้วยปี และเลขหน้า ในเครื่องหมาย (...)

- ชาวไทยใส่ ชื่อ นามสกุล ตามด้วยปีที่พิมพ์ และหน้าที่อ้างอิง (ถ้ามี)
- ชาวต่างประเทศใส่ นามสกุล ตามด้วยปีที่พิมพ์ และหน้าที่อ้างอิง (ถ้ามี)

- อนุ เนินหาด (2546) กล่าวว่า สถานีตำรวจนครอำเภอเมืองเชียงใหม่ในปัจจุบัน ได้รับการบริการที่จากเจ้าอินทวโรรสสุริยวงศ์ เจ้าหลวงเชียงใหม่องค์ที่ 8
- Smith (1997) defines mental health as "the successful performance of mental function, resulting in productive activities, fulfilling relationships with other people, and the ability to adapt to change and cope with adversity."

2. อ้างถึงท้ายข้อความ อ้างเมื่อจบข้อความแล้วโดยใส่ชื่อนามสกุลผู้แต่ง ปี และเลขหน้า ในเครื่องหมาย (...)

- ชาวไทยลงรายการด้วย ชื่อ นามสกุล ตามด้วยปีที่พิมพ์ในวงเล็บ และหน้าที่อ้างอิง(ถ้ามี)
- ชาวต่างประเทศใส่ นามสกุล ตามด้วยปีที่พิมพ์ และหน้าที่อ้างอิง (ถ้ามี)

ประเทศไทยเปลี่ยนการปกครอง ด้วยการยึดอำนาจการปกครองโดยคณะราษฎร โดยการนำของพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) และหลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) หัวหน้าฝ่ายพลเรือน เป็นการสิ้นสุดซึ่งอำนาจสมบูรณาญาสิทธิราชย์และเริ่มต้นการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย (สัมพัศ พึ่งประดิษฐ์, 2490, น. 1) ←

Some of the most common signs and symptoms are extremely dilated pupils, dry or bleeding nose and lips, chronic nasal or sinus problems and bad breath. (Johanson, 2006) ←

3. อ้างอิงระหว่างเนื้อหา ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง, ปี, เลขหน้า ในเครื่องหมาย (...) เช่น

โครงการทดลองศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการกับนักวิทยาศาสตร์และประเมินคุณค่าบริการต่างๆ (ชุตินา สัจจามันท์, 2532, น. 129) จากความสำเร็จของการดำเนินงานของศูนย์สารสนเทศ

↑

By the way, professional psychologists doing these experiments typically employ about 20 people doing 100-200 reaction times ... per treatment (Luce, 1986, p. 6) recommends an adequate period of practice, and then collection of 300 reaction times per person.

↑

ในการอ้างอิงสามารถใช้การอ้างทั้ง 3 แบบ ประสมประสานได้ เช่น

ปัจจุบันประเทศจีนสามารถดำเนินนโยบายต่างประเทศในเวทีการเมืองโลกได้คล่องตัวที่สุด นับตั้งแต่ที่เคยมีความขัดแย้งกับสหภาพโซเวียตในช่วงทศวรรษที่ 1960 อาจกล่าวได้ว่าการที่จีนเริ่มมีบทบาทโดดเด่นในเวทีการเมืองเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันนี้ได้เพราะจีนไม่มีความหวาดวิตกว่าจะถูกโซเวียตทรูกราน และการที่นโยบายการปฏิรูปเศรษฐกิจของเติ้ง เสี่ยวผิง ประสบความสำเร็จนั้นด้วยการปฏิรูปเศรษฐกิจแบบค่อยเป็นค่อยไป (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2548, น.10) ←

อธิบดีกรมสถิติแห่งประเทศไทยได้แถลงข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจของจีน โดยเป็นตัวเลขที่น่าเชื่อถือว่าเศรษฐกิจจีนจะยังคงไปได้ดีในระยะเวลาอีก 20 ปีข้างหน้า (“ตัวเลข”, 2548) ในปี 2548 สำนักงานสถิติของจีนคาดว่าเศรษฐกิจจีนจะยังคงขยายตัวอย่างรวดเร็ว

→

การอ้างถึงข้อความที่คัดลอก

การคัดลอกข้อความ (Quotation) จากแหล่งข้อมูลเพื่อใช้ในการอธิบายเนื้อหา มีวัตถุประสงค์การนำข้อความที่คัดลอกมาใช้ ในกรณีที่คุณเขียนเห็นว่าไม่สามารถหรือไม่ควรที่จะสรุปหรือย่อข้อความดังกล่าว เนื่องจากจะทำให้เปลี่ยนความหมาย และการคงข้อความไว้จะทำให้สามารถเข้าใจได้ชัดเจนกว่า ส่วนใหญ่การลอกข้อความนิยมใช้ในการคัดลอกคำพูด คำคม หรือการกำหนดความหมายของคำศัพท์ การอธิบายด้านเทคนิคเฉพาะด้าน หรือใช้เป็นส่วนขยาย หรือเสริมเนื้อหาที่ได้อธิบายแล้ว หรือใช้ขึ้นต้นก่อนอธิบาย เพื่อเน้นความสำคัญของเนื้อหาที่จะอธิบายต่อไป รูปแบบการคัดลอกมาใช้ในเนื้อหา และการอ้างอิง มีดังนี้

1. การคัดลอกข้อความสั้นๆ ให้นำข้อความที่คัดลอกนั้นไปต่อในเนื้อหาโดยใส่เครื่องหมายอัญประกาศ การอ้างอิงทำได้ 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 อ้างอิงหลังข้อความ

- ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์, เลขหน้า (ใส่ น. หรือ p. เว้น 1 ระยะ ตามด้วยหมายเลขหน้า) ท้ายข้อความที่คัดลอกในเครื่องหมาย (...)

“การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกส่งผลดีต่อประเทศจีน แต่ในระยะยาวระบบเศรษฐกิจของจีน และทิศทางการเติบโตทางเศรษฐกิจจะเริ่มเกิดปัญหา” (นฤมิตร สอดสุข, 2548, น. 20)

.....She stated, "Students often had difficulty using APA style," (Jones, 1998, p. 199), but she did not offer an explanation as to why.

แบบที่ 2 อ้างอิงก่อนข้อความ

- อ้างชื่อ ปีที่พิมพ์ ในเครื่องหมาย (...) ก่อนข้อความคัดลอก
- แฉงหน้าที่ย่างในเครื่องหมายขลจขดท้ายข้อความที่คัดลอก

นฤมิตร สอดสุข (2548) พบว่า “การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกส่งผลดีต่อประเทศจีนแต่ในระยะยาว ระบบเศรษฐกิจของจีนและทิศทางการเติบโตทางเศรษฐกิจจะเริ่มเกิดปัญหา” (น. 20)

According to Jones (1998), "Students often had difficulty using APA style, especially when it was their first time citing sources. (p. 199).

2. การคัดลอกข้อความที่มีความยาวมากกว่า 40 คำ

- ให้ขึ้นต้นบรรทัดใหม่ แล้วย่อหน้าเข้าไปจากบรรทัดบนประมาณ 0.5 นิ้วหรือ 1 จุดตั้งระยะ (Tab) และเว้นระยะจากบรรทัดบนประมาณ 4-6 ขนาดตัวอักษร
- ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง นามสกุล และปีที่พิมพ์ในเครื่องหมาย (...)
- ท้ายข้อความที่คัดลอกใส่หน้าที่ย่างในเครื่องหมาย (...)

พินิจ สุขมาก (2548) กล่าวว่า

ยอดการค้าของจีนเมื่อรวมกับ NICs หรือสี่เสือแห่งเอเชียแล้ว จะมียอดเท่ากับของประเทศสหรัฐ หากจีนขยายตัวต่อไป และหากการพัฒนาอุตสาหกรรมของจีนเป็นไปอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดชนชั้นกลาง ขึ้นในเมืองใหญ่ของจีนเป็นจำนวนมาก สิ่งนี้จะกลายเป็นพลังส่งผลกระทบต่อรัฐบาลจีนโดยตรง (น. 124)

การอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

1. ผู้แต่ง 1 คน

- ชาวไทยลงรายการด้วย ชื่อ นามสกุล ตามด้วยปีที่พิมพ์ใน และหน้าที่อ้างอิง (ถ้ามี)
- ชาวต่างประเทศลงรายการด้วยนามสกุล ตามด้วยปีที่พิมพ์ และหน้าที่อ้างอิง (ถ้ามี)

วิชา แสงจันทร์ (2548) ได้ทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมของเด็กหญิง .....

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ 2542 (สุนีย์ มาลา, 2548, น. 25)

2. ผู้แต่ง 1 คน

ถ้าต้องการอ้างอิงคนเดิมอีกครั้งในย่อหน้าเดียวกัน อ้างเฉพาะ ชื่อ ไม่ต้องลงปีที่พิมพ์

อนุ เนินหาด (2546) กล่าวว่าทางกรุงเทพฯ ได้ว่าจ้างนายทหารชาวเดนมาร์กมาทำการฝึกหัดตำรวจแทนตำรวจอังกฤษ ... นอกจากนี้ที่อนุ เนินหาด ...

Smith (1997) Compared reaction time ..... Smith also found that.....

3. ผู้แต่ง 2 คน ให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่งทั้ง 2 คน ทุกครั้งที่อ้างอิง

- ชาวไทย ลงรายการด้วย ชื่อ นามสกุลทั้ง 2 คน โดยค้นด้วยคำว่า “และ”
- ชาวต่างประเทศ ลงรายการด้วยนามสกุล ค้นด้วยเครื่องหมาย “&”

.....แต่อนุ เนินหาด และศรีเลา เกษพรหม (2546) กล่าวว่า .....

.....as Jame & Ryerson (1999) demonstrated .....

4. ผู้แต่งชาวต่างประเทศ 2 คน ที่มีนามสกุลเดียวกัน

ให้ลงรายการด้วยชื่อย่อ ตามด้วยนามสกุล (APA, 2001, p. 211) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านสามารถแยกแยะผู้แต่งในหน้าบรรณานุกรม โดยเรียงลำดับตามปีที่พิมพ์

M. D. Welford (1959) and S.A. Welford (1986) also found.....

5. ผู้แต่ง 3-5 คน ให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่งทุกคน

- ชาวไทยลงรายการด้วยชื่อ นามสกุล ค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค “;” ระหว่างชื่อ ค้นด้วยคำว่า “และ” ก่อนชื่อคนสุดท้าย

- ชาวต่างประเทศลงรายการด้วยนามสกุล คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค “;” คั่นด้วยเครื่องหมาย “&” ก่อนชื่อ คนสุดท้าย

น้ำคุณภาพดีมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว (สุกมิตร เมฆฉาย, พัชรินทร์ กระจุกเมือง, อัญชลี วงษา, เทอดชัย เวียงศิลป์, และเกรียงศักดิ์ เม่งอำพัน, 2548, น. 5)
 ..... (Cate, Harris, Boswell, Janus, & Peters, 1991, p. 1)

6. ผู้แต่ง 6 คน และมากกว่า 6 คน

น้ำคุณภาพดีมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว (สุกมิตร เมฆฉาย, พัชรินทร์ กระจุกเมือง, อัญชลี วงษา, เทอดชัย เวียงศิลป์, และเกรียงศักดิ์ เม่งอำพัน, 2548, น. 5)
 ..... (Cate, Harris, Boswell, Janus, & Peters, 1991, p. 1)

- ชาวไทยลงรายการด้วยชื่อ นามสกุล เฉพาะ คนแรก ตามด้วยคำว่า “และคนอื่น”
- ชาวต่างประเทศ ลงรายการด้วยเฉพาะนามสกุล คนแรก ตามด้วยคำว่า “et al”

ความสำคัญของการจัดกิจกรรม (สมจิต สวชนไพบูลย์ และคนอื่นๆ, 2548, บทที่ 5)
 ..... resources sharing (Bernstein et al, 1965, p.80)

7. หนังสือที่มี ผู้แต่งคนเดียวกัน หรือกลุ่มเดียวกัน ชื่อเรื่องต่างกัน แต่พิมพ์คนละปี ผู้เขียนรายงานต้องการอ้างอิงทั้ง 2 เล่มพร้อมกัน ให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง ตามด้วยปีที่พิมพ์ โดยเรียงลำดับตามปีที่พิมพ์

การสร้างจินตนาการ (Fantasy) มีหลายระดับ รูปแบบที่พบบ่อย คือการฝัน กลางวัน (Day dreaming (แสงสุรีย์ แจ่มใส และสาธิต วิมลกานต์, 2546, 2548)
Fatigue. Welford (1968, 1980) found that reaction time .....

8. ผู้แต่งคนเดียวกัน หรือ กลุ่มเดียวกัน ชื่อเรื่องต่างกัน พิมพ์ปีเดียวกัน

หากผู้เขียนรายงานต้องการอ้างอิงทั้ง 2 เล่มพร้อมกัน ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง ตามด้วยปีที่พิมพ์ ทั้ง 2 ฉบับ

- ภาษาไทย กำกับด้วยตัวอักษร ก ข ค
- ภาษาต่างประเทศ กำกับด้วยตัวอักษร a b c ตามลำดับ

การขัดโทษ เป็นการเก็บกดและปิดลักษณะที่ไม่เหมาะสมของตน และพยายาม
 ป้ายลักษณะที่ไม่เหมาะสมไปให้คนอื่น (วิชาญ กอบกุล, 2545ก, 2545ข)
 muscular tension cannot be maintained at a high level for more than a few
 seconds (Lemmink, 1991a, 1991b)

9. อ้างถึงหนังสือหลายเล่ม ที่มีเนื้อหาเหมือนกัน ผู้แต่งต่างกัน พร้อมกัน “ค้นแต่ละรายการ
 ด้วยเครื่องหมาย “ ; ”

- 1) ชาวไทยให้เรียงตามลำดับชื่อผู้แต่ง
- 2) ชาวต่างประเทศให้เรียงตามนามสกุลผู้แต่ง ค้นด้วยเครื่องหมาย “ , ”

(นฤมิตร สอดสุข, 2548; ยศ สันตสมบัติ, 2546; อภรณ์ ชิวเกรียงไกร, 2548)
 physical and mental health (Gartner, Larson, & Allen, 1991; Koenig, 1990)

10. ผู้แต่งมีตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ คำเรียกทางวิชาชีพ และยศทหาร ดำรง
 ให้ใส่แต่ชื่อ เช่น ศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ จะลงรายการอ้างอิง ดังนี้

ระบบเหมืองฝาย (ยศ สันตสมบัติ, 2546, น. 103)

11. ผู้แต่งที่เป็นหน่วยงานหรือสถาบัน

- ลงครั้งแรกด้วยชื่อเต็มของหน่วยงาน/ชื่อสถาบัน และตามด้วยชื่อย่อในวงเล็บ [...]
- การอ้างครั้งต่อไปใช้แต่ชื่อย่อ การอ้างชื่อมหาวิทยาลัยให้ใส่ชื่อเต็ม

ครั้งแรก	(สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย [สกว], 2540, น. 20) .....
ครั้งต่อไป	..... (สกว, 2540, น. 30).....
ครั้งแรก	(National Institute of Mental Health [NIMH], 1999).....
ครั้งต่อไป	..... (NIMH, 1999) .....

12. ผู้แต่งใช้นามแฝง หรือมีกลุ่มผู้จัดทำ ให้ลงรายการตามชื่อที่ปรากฏ

..... (ส. พลายน้อย, 2541) .....

..... (กองบรรณาธิการรักลูก, 2548).....

13. ผู้แต่งปิดบังชื่อ หรือไม่ประสงค์ระบุชื่อ โดยแจ้งที่หน้าปกในไว้ให้ลงรายการด้วยชื่อเรื่อง

- ภาษาไทย ใช้คำว่า “ไม่ระบุชื่อ”
- ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Anonymous”

..... (ไม่ระบุชื่อ, 2541) .....

..... (Anonymous, 1999).....

14. ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

14.1 บทความ ลงชื่อบทความแทนชื่อผู้แต่ง หากชื่อยาวให้ใส่เฉพาะคำแรกในเครื่องหมาย
อัญประกาศ

ชื่อบทความ ตัวเลขและความจริงเศรษฐกิจจีนใน โลกสมัยใหม่

อ้างถึง (“ตัวเลข”, 2548)

ชื่อบทความ Gender differences in choice reaction time: evidence for differential strategies.

อ้างถึง (“Gender”, 1999)

14.2 หนังสือ ลงชื่อหนังสือ ชื่อหนังสือ โฆษณา (Brochure) ชื่อรายงาน ให้ใส่ชื่อเต็มเป็นตัว
เอน

ชื่อหนังสือ Reaction Time in Personality Theory.

อ้างถึง จากหนังสือ *Reaction Time in Personality Theory* (1980)

15. การอ้างถึงเอกสารที่ไม่สามารถหาต้นฉบับจริงได้

ให้อ้างจากเล่มที่พบ ให้ลงรายการแจ้งจากเล่มที่พบ

- ภาษาไทย ใช้คำว่า “อ้างถึงใน”
- ภาษาต่างประเทศใช้ “as cited in”
- หากเป็นบทวิจารณ์ ภาษาไทยใช้คำว่า “วิจารณ์ใน” ภาษาต่างประเทศใช้คำว่า “reviewed in”

..... เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (อ้างถึงใน จันทรา ทองคำเกม, 2540).....

.sleep better when given caffeine Richard Eberhart (as cited in Browh, 1968) ...

..... slowed to different degrees (reviewed in Bashore & Ridderinkhof, 2002)

16. การอ้างอิงเฉพาะบท (Chapter)

การอ้างอิงเฉพาะบท จากหนังสือรวมเรื่อง ลงรายการดังนี้

- ภาษาไทย ใช้คำว่า “บทที่”
- ภาษาต่างประเทศใช้คำว่า chap. ตามด้วยเลขที่บท

..... (สมจิตร สวชนไพบูลย์ และคนอื่นๆ, 2548, บทที่ 3)

..... (Wilmarth, 1980, chap. 1)

17. การอ้างอิงตาราง (Table) และรูป (Figure) ในเนื้อหา

การอ้างอิงตาราง (Table) และภาพ (Figure) ในเนื้อหา ลงรายการดังนี้

- ตาราง ภาษาไทย ใช้คำว่า “ตารางที่” ภาษาต่างประเทศใช้คำว่า “see Table” ตามด้วยเลขที่ตารางที่ปรากฏในเนื้อหา
- ภาพ ภาษาไทย ใช้คำว่า “ดู ภาพที่ ” ภาษาต่างประเทศใช้คำว่า “see Figure” ตามด้วยเลขที่ภาพที่ปรากฏในเนื้อหา

..... (สมจิตร สวชนไพบูลย์ และคนอื่นๆ, 2548, ดูตารางที่5)

..... (สมจิตร สวชนไพบูลย์ และคนอื่นๆ, 2548, ดูภาพที่ 2)

การสื่อสารส่วนบุคคล

การสื่อสารส่วนบุคคล ลงรายการเฉพาะการอ้างอิงในเนื้อหา ไม่ลงรายการในบรรณานุกรมท้ายเล่ม เช่น การสื่อสารทางจดหมาย บันทึก การติดต่อทางอิเล็กทรอนิกส์ (เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เว็บบอร์ด) การสัมภาษณ์ การติดต่อทางโทรศัพท์ ให้ใส่ชื่อบุคคล ตามด้วย “การสื่อสารส่วนบุคคล” ในภาษาไทย และ “personal communication” ในภาษาอังกฤษและตามด้วยวัน เดือน ปี

.....ตั้งได้สัมภาษณ์ สุวิทย์ รุ่งวิสัย (การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 มกราคม, 2551)

.....e-mail from B. J. Kemp, (personal communication, September 30, 2008)

การลงรายการบรรณานุกรมตามกฎ APA Style

บรรณานุกรม (Bibliography) คือ รายการเอกสารที่ใช้ค้นคว้าประกอบการเขียนบทนิพนธ์ รวมทั้งเอกสารทุกรายการที่อ้างในเนื้อหา โดยมีกฎเกณฑ์การเขียนอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน ซึ่งในที่นี้จะเป็นการลงรายการตามกฎ APA Style โดยมีเกณฑ์การลงรายการตามรูปแบบดังนี้

ผู้แต่ง. (ปี). ชื่อเรื่อง. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

หลักการลงรายการบรรณานุกรม มีดังต่อไปนี้

1. ชื่อผู้แต่ง

- 1) ผู้แต่งเป็นชาวไทย ลงรายการด้วยชื่อ แล้วตามด้วยนามสกุล เช่น
รุ่ง แก้วแดง
- 2) ผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศ ลงรายการด้วยนามสกุล และตามด้วย ชื่อแรก ชื่อกลาง โดยใช้อักษรย่อ Josiah Willard Gibbs ลงเป็น Gibbs, J. W.
- 3) ผู้แต่งที่มีบรรดาศักดิ์ ให้กลับบรรดาศักดิ์ไว้ด้านหลัง
คุณหญิงแม้นมาส ชวลิต ลงเป็น แม้นมาส ชวลิต, คุณหญิง
Sir Isaac Newton ลงเป็น Newton, I., Sir
- 4) ผู้แต่งเป็นราชสกุล ให้ใส่ชื่อ ใส่เครื่องหมาย “,” ตามด้วยฐานันดรศักดิ์
ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ลงเป็น คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.
King Ugyen Wangchuck ลงเป็น Ugyen Wangchuck, King
- 5) ผู้แต่งที่เป็นภิกษุ ลงตามนามที่ปรากฏในหน้าปกใน หากมีนามเดิมให้ใส่ไว้ในวงเล็บ
พระราชรัตนรังษี (ว.ป. วีรยุทธโท)
- 6) บุคคลธรรมดา ไม่ใส่คำนำหน้านาม ชาวต่างประเทศลงรายการด้วย นามสกุล ตามด้วย
เครื่องหมาย “,” และชื่อแรก ชื่อกลางให้ใช้ตัวย่อ
จิตรา จันทรางกุล. William, J. M.
- 7) บุคคลธรรมดา ที่มียศตำแหน่งในหน้าที่ หรือ วุฒิทางการศึกษา เช่น ศาสตราจารย์ รอง
ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ร.อ. พ.อ. ดร. ไม่ต้องลง ตำแหน่ง ยศ หรือ วุฒิทางการ
ศึกษา เช่น
ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ลงเป็น ประเวศ วะสี

- 8) ผู้แต่งใช้นามแฝง ใส่นามแฝงตามที่ปรากฏในหน้าปกใน เช่น
เสือเหลือง
- 9) ผู้แต่งคนเดียวกัน ชื่อเรื่องต่างกัน พิมพ์ในปีเดียวกัน ลงชื่อผู้แต่งทุกเล่ม และ ใส่อักษร
ก ข ค ไว้ท้ายปีที่พิมพ์ ในภาษาไทย และอักษร a b c ในภาษาต่างประเทศ เช่น
อนุ เนินหาด. (2548ก). Smith, B. (2001a).
อนุ เนินหาด. (2548ข). Smith, B. (2001b).
- 10) ไม่มีชื่อผู้แต่ง ให้ใส่ชื่อหนังสือ หรือ ชื่อวารสารด้วยตัวเอน แทน ตามด้วยปีที่พิมพ์
ลายคราม. (2549). พระนครฯ: บำรุงสาส์น.
- 11) มีบรรณาธิการ ไม่มีผู้แต่ง ใส่คำว่าบรรณาธิการหลังชื่อโดยใช้คำย่อในเครื่องหมาย (...)
ภาษาไทยใช้ (บก.). เช่น เรียงชัย พุทธาโร (บก.).
ภาษาต่างประเทศใช้ (Ed.). หลายคนใช้ (Eds.). เช่น Smith (Ed.).

2. ปีที่พิมพ์

- 1) ใสปีที่พิมพ์ในเครื่องหมาย (...) ตามด้วยเครื่องหมาย “.” เช่น (1998).
- 2) งานพิมพ์ได้รับการตอบรับ และอยู่ในระหว่างรอพิมพ์ ให้ใส่ดังนี้
ภาษาไทย (อยู่ในระหว่างรอพิมพ์) ภาษาต่างประเทศ (in press)
- 3) ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ใส่อักษรย่อในเครื่องหมาย (...) ดังนี้
ภาษาไทย ม.ป.ป. = (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) ภาษาต่างประเทศ n.d. = (no date)

3. ชื่อหนังสือ

พิมพ์ด้วยตัวเอน สิ้นสุดชื่อหนังสือตามด้วยเครื่องหมายจุด “.”

4. ชื่อบทความ

พิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ธรรมดา ตามด้วยเครื่องหมายจุด “.”

5. ชื่อวารสาร

อยู่ต่อจากชื่อบทความ พิมพ์ด้วยตัวเอน ตามด้วยเครื่องหมาย “,”

6. ครั้งที่พิมพ์

- 1) การพิมพ์ครั้งแรก สำหรับการพิมพ์ครั้งแรกจะไม่ต้องลงรายการแจ้ง

- 2) ลงรายการพิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป ในเครื่องหมายวงเล็บต่อจากชื่อเรื่องทันทีไม่ว่า ชื่อเรื่องนั้นอยู่ในตำแหน่งใด ตามด้วยเครื่องหมาย “ . ”

ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่ 2).   Title (2 nd ed.).

7. สถานที่พิมพ์

- 1) หากปรากฏชื่อเมืองหลายชื่อ ให้ใส่เมืองแรกที่ปรากฏ เช่น

London, New York, Singapore ลงเป็น London

- 2) สถานที่พิมพ์ที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ชื่อ เมืองสำคัญ เมืองหลวง ลงรายการด้วยชื่อที่ปรากฏ เช่น

Amsterdam	Jerusalem	New York	Singapore
Baltimore	London	Paris	Stockholm
Boston	Los Angeles	Philadelphia	Tokyo
Bangkok	Milan	Rome	Vienna
Chicago	Moscow	San Francisco	Vientiane

- 3) สถานที่พิมพ์เป็นเมืองที่ไม่เป็นที่รู้จักในสหรัฐอเมริกา ให้ใส่อักษรย่อของรัฐ หรือเขตปกครองหลังชื่อเมือง เช่น

เมือง Bethesda รัฐ Maryland ลงรายการเป็น Bethesda, MD

เมือง Newark รัฐ New Jersey ลงรายการเป็น Newark, NJ

อักษรย่อของรัฐ และเขตปกครองต่างๆ ที่ใช้ในการลงรายการอ้างอิง (APA, 2001, p. 218)

Location	Abbreviation	Location	Abbreviation
Alabama	AL	Missouri	MO
Alaska	AK	Montana	MT
American Samoa*	AS	Nebraska	NE
Arizona	AZ	Nevada	NV
Arkansas	AR	New Hampshire	NH
California	CA	New Jersey	NJ
Canal Zone*	CZ	New Mexico	NM
Colorado	CO	New York	NY
Connecticut	CT	North Carolina	NC
Delaware	DE	North Dakota	ND
District of Columbia*	DC	Ohio	OH
Florida	FL	Oklahoma	OK
Georgia	GA	Oregon	OR
Guam*	GU	Pennsylvania	PA

อักษรย่อของรัฐ และเขตปกครองต่างๆ ที่ใช้ในการลงรายการอ้างอิง (APA, 2001, p. 218) (ต่อ)

Location	Abbreviation	Location	Abbreviation
Hawaii	HI	Puerto Rico*	PR
Idaho	ID	Rhode Island	RI
Illinois	IL	South Carolina	SC
Indiana	IN	South Dakota	SD
Iowa	IA	Tennessee	TN
Kansas	KS	Texas	TX
Kentucky	KY	Utah	UT
Louisiana	LA	Vermont	VT
Maine	ME	Virginia	VA
Maryland	MD	Virgin Islands*	VI
Massachusetts	MA	Washington	WA
Michigan	MI	West Virginia	WV
Minnesota	MN	Wisconsin	WI
Mississippi	MS	Wyoming	WY

.....
*เขตปกครอง

4. ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ กำหนดใช้ตัวย่อดังนี้
ภาษาไทย	ม.ป.ท. (ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์)
ภาษาต่างประเทศ	N.P. (no place)

8. สำนักพิมพ์

- สำนักพิมพ์ ไม่ต้องใส่คำว่า สำนักพิมพ์
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ลงเป็น ไทยวัฒนาพานิช
Morgan Kaufmann Publishers ลงเป็น Morgan Kaufmann
- สิ่งพิมพ์ของหน่วยราชการให้ใช้ชื่อหน่วยราชการนั้น และให้ใส่ชื่อหน่วยงานที่ใหญ่
ก่อนตามด้วยหน่วยงานย่อย เช่น
กระทรวงมหาดไทย กรมโยธาธิการและผังเมือง
Ministry of Interior Department of Public works and country planning
- ไม่มีชื่อสำนักพิมพ์ หรือชื่อหน่วยงานที่จัดทำ ให้ใส่โรงพิมพ์แทนโดยกำกับคำว่าโรง
พิมพ์หรือการพิมพ์ไว้ด้วย
โรงพิมพ์มิ่งเมือง ลงเป็น โรงพิมพ์มิ่งเมือง
Oxford University Press ลงเป็น Oxford University Press

- 4) ไม่ทราบ/ไม่ปรากฏ สำนักพิมพ์ หรือ โรงพิมพ์ กำหนดใช้ตัวย่อ ดังนี้
ภาษาไทย	ม.ป.พ. (ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์)
ภาษาต่างประเทศ	n.p. (no publisher)

9. การระบุหน้า

- 1) ให้ระบุหน้าที่อ้างอิง โดยใช้อักษรย่อ “น.” แทนคำว่าหน้า สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ หน้าเดียวใช้ “p.” หลายหน้า ใช้ “pp.”
(บรรลุ ศิริพานิช, 2548, น. 8) (Smith, pp. 52-58)
- 2) การลงรายการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Version) ไม่ต้องใส่เลขหน้า
(ชวนะ ภาวนันท์, 2548) (Lesley University, 2005)
- 3) การสรุปเนื้อหา การสรุปเนื้อหาในการนำมาอ้างอิง ไม่ต้องระบุเลขหน้า
- 4) เอกสารที่ไม่ปรากฏเลขหน้า ไม่ต้องระบุเลขหน้า

10. เลขที่เอกสารสิทธิบัตร

ลงรายการว่าเป็นสิทธิบัตรของประเทศใดตามด้วย เลขที่สิทธิบัตร, ปีที่ได้รับสิทธิบัตรในเครื่องหมาย ( )

ภาษาไทย	(สิทธิบัตรไทย เลขที่ 087,672, 2548) หรือ สิทธิบัตรไทย เลขที่ (2548)
ภาษาต่างประเทศ	(U.S. Patent No. 123,445, 1988) หรือ U.S. Patent No. 123,445 (1988)

11. การพิมพ์อักษรย่อในการอ้างอิงและการลงรายการบรรณานุกรม

การอ้างอิง และการลงรายการบรรณานุกรม มีการกำหนดใช้อักษรย่อแทนคำเต็ม (APA, 2001, p. 217) ดังนี้

Chapter	chap.
Edition	ed.
revised edition	Rev. ed.
Second edition	2nd ed.
Editor (Editors)	Ed. หลายคน ใช้ Eds.
Translator(s)	Trans.
page (pages)	p. หลายหน้า ใช้ pp.
Volume (as in Vol. 4)	Vol. (เฉพาะเล่มที่)
Volumes (as in 4 vols.)	vols. (ทั้งชุด)
Number	No.

Part	Pt.
Technical Report	Tech. Rep.
Supplement	Suppl.

12. การเรียงรายการบรรณานุกรม

- 1) การเรียงลำดับ เรียงตามตัวอักษรตัวแรกชื่อผู้แต่ง โดยไม่แยกประเภทของเอกสาร
  - ชาวไทยเรียงตามลำดับชื่อแรก
  - ชาวต่างประเทศเรียงตามลำดับนามสกุล
- 2) เรียงรายการภาษาไทย ก่อนรายการภาษาต่างประเทศ
- 3) การเรียงตัวอักษร

- รายการภาษาไทยใช้หลักการเรียงตัวอักษรและสระตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ดังที่ปรากฏในหน้าต่อไป

อะ	อุ	เอือ
อัน	อู	เอือะ
อัวะ	เอ	แอ
อา	เอะ	แอะ
อำ	เอา	โอ
อิ	เอาะ	โอะ
อี	เอิน	โอ
อี้	เอีย	โอี้
อือ	เอียะ	

- รายการภาษาต่างประเทศให้เรียงตามลำดับตัวอักษรต่ออักษร เช่น

Holm, R. R. (1987).

Holmes, O. (1975).

- 4) เอกสารใดไม่มีผู้แต่ง ให้ใช้ชื่อเรื่อง หรือชื่อบทความ เรียงรายการตามลำดับตัวอักษรคละกับเอกสารที่มีชื่อผู้แต่ง
- 5) เอกสารที่ผู้แต่งคนเดียวกัน ลงชื่อผู้แต่งทุกรายการ เรียงลำดับรายการตามปีที่พิมพ์จากน้อยไปหามาก
- 6) เอกสารที่มีผู้แต่งหลายคน และผู้แต่งคนแรกเป็นคนเดียวกัน ให้เรียงรายการตามชื่อผู้แต่งคนที่สอง หากชื่อผู้แต่งคนที่สองซ้ำ ให้เรียงตามชื่อผู้แต่งคนที่สาม

Borman, W. C., Hanson, M. A., & Oppler, S. H., (2000).

Borman, W. C., Larson, R. L., & Hewlett, L. S., (2000).

ตัวอย่างการอ้างถึงในเนื้อหาและการลงรายการบรรณานุกรม

หนังสือ

อ้างถึง (ชื่อ นามสกุล, ปี, หน้า)
 บรรณานุกรม ชื่อ นามสกุล. (ปี). ชื่อเรื่อง. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

1. ผู้แต่ง 1 คน

อ้างถึง (ธีรศักดิ์ อายุวัฒน์, 2547, น. 20)
 บรรณานุกรม ธีรศักดิ์ อายุวัฒน์. (2547). *ไทยในมาเลเซีย*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
 อ้างถึง (Feuchtwanger, 2002, p. 99)
 บรรณานุกรม Feuchtwanger, E. (2002). *Bismark*. London: Routledge.

2. ผู้แต่ง 2 คน

ลงชื่อทุกคน ชาวไทยใส่ “และ” ชาวต่างประเทศ ใส่เครื่องหมาย “&” หรือ “and” คั่นชื่อคนสุดท้าย

อ้างถึง (สุวิทย์ มุลคำ และอรทัย มุลคำ, 2544, น. 150)
 บรรณานุกรม สุวิทย์ มุลคำ และอรทัย มุลคำ. (2544). *การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
 อ้างถึง (Smith & Yamamoto, 2001, pp. 23-25)
 บรรณานุกรม Smith, B., & Yamamoto, Y. (2001). *The Japanese bath*. Saltlake City, UT: Gibbs Smith.

3. ผู้แต่ง 3-5 คน

ลงชื่อทุกคน คั่นชื่อด้วยเครื่องหมาย “.” ก่อนคนสุดท้ายคั่นด้วย “และ” ในภาษาไทย “&” ในภาษาอังกฤษ

อ้างถึงครั้งที่ 1 (ศุภมิตร เมฆฉาย, พัชรินทร์ กระจุกเมือง, อัญชลี วงษา, เทอดชัย เวียรศิลป์, และเกรียงศักดิ์ เม่งอำพัน, 2548, น. 90)
 อ้างถึงต่อไป (ศุภมิตร เมฆฉาย และคนอื่นๆ, 2548, น. 100)
 บรรณานุกรม ศุภมิตร เมฆฉาย, พัชรินทร์ กระจุกเมือง, อัญชลี วงษา, เทอดชัย เวียรศิลป์, และเกรียงศักดิ์ เม่งอำพัน. (2548). *การจำแนกเพศปลาบึกด้วยเครื่องหมายโมเลกุลดีเอ็นเอ*. เชียงใหม่: คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- อ้างอิงครั้งที่ 1 (Cate Harris, Boswell, James, Yee, & Peters, 1991, chap.1)
- อ้างอิงต่อไป (Cate et al, 1991, p. 100)
- บรรณานุกรม Cate A.R., Harris, D.L., Boswell, W., James, W.L., Yee, C., & Peters, A.V. (1991). *Trance and clay therapy*. Chicago: Chicago University Press.

4. ผู้แต่ง 6 คน หรือมากกว่า 6 คน

- 1) การอ้างอิง ใส่ชื่อผู้แต่งคนที่หนึ่ง ตามด้วย คำว่า “และคนอื่นๆ” ในภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ใช้ “et al”
- 2) บรรณานุกรม ใส่ชื่อทั้ง 6 คน และคั่นด้วยเครื่องหมาย “&” ก่อนชื่อคนสุดท้าย
- 3) ผู้แต่งมากกว่า 6 คน ใส่ชื่อ 6 คนแรก ตามด้วยคำว่า “และคนอื่นๆ” ใน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ใช้ “et al”

- อ้างอิง (สมจิต สวชนไพบูลย์ และคนอื่นๆ, 2548, บทที่ 5)
- บรรณานุกรม สมจิต สวชนไพบูลย์, สายพิณ กิจจา, บัญชา มุสิกานนท์, พิสิทธิ์ โปธิ์สุทธิ, พงษ์ศักดิ์ แพงคำอ้วน, ชัดดิดา ด้วงสำราญ, และคนอื่นๆ. (2548). *การวิจัยและพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เป็นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยกิจกรรมหลากหลาย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ วิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อ้างอิง (Bernstein et al, 1965, pp. 35-36)
- บรรณานุกรม Bernstein, T. M., Simpson, S. J., Horper, M. V., Stokes, A. P., Doty, C. T., & Ross, D. P., et al. (1965). *The careful writer*. New York: Atheneum.

5. ผู้แต่งใช้นามแฝง ลงรายการด้วยนามแฝง

- อ้างอิง (พลูหลวง, 2546, น. 50)
- บรรณานุกรม พลูหลวง. (2546). *7 ความเชื่อของคนไทย (คติสยาม)*. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.

6. ผู้แต่งมีฐานันดรศักดิ์

- อ้างอิง (ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 2545, น. 57)
- บรรณานุกรม ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2545). *เรื่องทองแดง*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

7. ผู้แต่งมีบรรดาศักดิ์

- อ้างอิง (แม่นมาส ชาลิต, คุณหญิง, 2544, น. 20)
 บรรณานุกรม แม่นมาส ชาลิต, คุณหญิง. (2544). *ปกิณกะ-ปฏิรูปห้องสมุด*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- อ้างอิง (Glasgow, Sir, 1947, p. 12)
 บรรณานุกรม Glasgow, T., Sir. (1947). *Society of St. Andrew of Scotland*. Queensland: Maryborough.

8. ผู้แต่งเป็นพระสงฆ์

- อ้างอิง (พระมหาไสว เทวปัญญา, 2548, น. 20)
 บรรณานุกรม พระมหาไสว เทวปัญญา. (2548). *คติธรรม มงคลกวี*. เชียงใหม่: นันทพันธ์พรินติ้ง.

9. บรรณาธิการ ผู้รวบรวม ผู้เรียบเรียง

- อ้างอิง (สันติ อรุณวิจิตร, 2547, น. 15)
 บรรณานุกรม สันติ อรุณวิจิตร (บก.). (2547). *พูดแบบนายกฯทักษิณ*. กรุงเทพฯ: วรณสาส์น.
- อ้างอิง (Smith, 1983, chap. 1)
 บรรณานุกรม Smith, A.D. (Ed.). (1986). *Endourology: Principle and practice*. New York: Thieme.

หมายเหตุ: ชื่อหนังสือในภาษาต่างประเทศ ใช้อักษรตัวใหญ่เฉพาะ

1. ตัวแรกของคำขึ้นต้นชื่อเรื่อง
2. อักษรแรกของคำที่ตามหลังเครื่องหมาย : หรือไม่ใช่อักษรตัวใหญ่
3. คำที่เป็นชื่อเฉพาะ เช่น *Anglo-American cataloging rules*

10. ไม่ปรากฏผู้แต่ง ลงรายการด้วยชื่อเรื่องแทน

- อ้างอิง (อสังการแผ่นดินวัฒนธรรม, 2543, บทที่ 2)
 บรรณานุกรม อสังการแผ่นดินวัฒนธรรม. (2543). กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- อ้างอิง (Anglo-American cataloging rules, 2005, p.132)
 บรรณานุกรม *Anglo-American cataloging rules* (2 nd ed.). (2005). Chicago: American Library Association.

11. ผู้แต่งเป็นสถาบันหรือหน่วยงาน แต่หน่วยงานไม่ได้เป็นผู้จัดพิมพ์

การอ้างอิงครั้งที่ 1 (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย [สกว], 2540, น. 20)

การอ้างอิงต่อไป (สกว, 2540, น. 30)

บรรณานุกรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2540). *จุดจบบริษัชาติสู่ชุมชน
ชิปไทย*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

การอ้างอิงครั้งที่ 1 (Scientific Illustration Committee [SIC], 1988, p. 20)

การอ้างอิงต่อไป (SIC, 1988, p. 30)

บรรณานุกรม Scientific Illustration Committee. (1988). *Illustrating science: Standards
for publication*. Bethesda, MD: Council of Biology Editors.

หมายเหตุ: ชื่อหน่วยงานยาว การอ้างอิงต่อไปใช้ ชื่อย่อ เช่น สกว และ SIC

12. ผู้แต่งเป็นสถาบันหรือหน่วยงาน และหน่วยงานเป็นผู้จัดพิมพ์

ภาษาไทยให้ใส่คำว่า “ผู้แต่ง” สำหรับ ภาษาต่างประเทศใช้คำว่า “Author” แทนที่ชื่อ
สำนักพิมพ์

อ้างอิง (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย, 2547, น. 20-21)

บรรณานุกรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย. (2547). *คู่มือการเขียน
วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ*. เชียงใหม่: ผู้แต่ง.

อ้างอิง (American Psychological Association [APA], 2001, p. 363)

บรรณานุกรม American Psychological Association. (2001). *Publication manual of the
American Psychology Association* (5th ed.). Washington, DC:
Author.

13. หนังสือแปล

13.1 มีชื่อผู้แต่ง และผู้แปลให้ใส่ปีที่พิมพ์ต้นฉบับ และปีที่พิมพ์ฉบับแปลด้วย

อ้างอิง (ซองค์, 1872/2547, น. 20)

บรรณานุกรม ซองค์, จี. (2547). *ปีกแห่งพลัง* [Les ailes de courage] (พลสุข
อภาวัชรธรรม์ ต้นพรหม, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์.
(ต้นฉบับพิมพ์ ปี ค.ศ. 1872)

อ้างอิง (Laplace, 1814/1951)

บรรณานุกรม Laplace, P.S. (1951). *A philosophical essay on probabilities* (F.W. Truscott & F.L. Emory, Trans.). New York: Dover. (Original work published 1814)

13.2 แปลเป็นภาษาต่างประเทศอื่นๆ และไม่บอกปีที่พิมพ์ของต้นฉบับ

อ้างอิง (Piaget & Inhelder 1951)

บรรณานุกรม Piaget, J. & Inhelder, B. (1951). *La genèse de l'idée de hasard chez l'enfant* [The origin of the idea of change in the child]. Paris: Presses Universitaires de France.

หมายเหตุ:

1. บรรณานุกรม ให้ใส่ชื่อต้นฉบับภาษาในเครื่องหมาย [...] หลังชื่อเรื่องภาษาที่แปล
2. การอ้างอิง ให้ใส่ปีที่พิมพ์ต้นฉบับตามด้วยปีที่แปล
3. ถ้าไม่ทราบปีที่พิมพ์ต้นฉบับ ให้ใส่แต่ปีที่แปล

14. หนังสือที่พิมพ์หลายครั้ง

อ้างอิง (รุ่ง แก้วแดง, 2545, น. 30)

บรรณานุกรม รุ่ง แก้วแดง. (2545). *ครูสมพร: คนสอนลิง* (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: พิมพ์ศพรินติ้ง.

อ้างอิง (Strunk & White, 1979, pp. 120-121)

บรรณานุกรม Strunk, W., Jr & White, E.B. (1979). *The elements of the style* (3rd ed.). New York: McMillan.

15. หนังสือหลายเล่มจบ

15.1 ใช้อ้างอิงทุกเล่ม

อ้างอิง (จ้านง ทองประเสริฐ, 2539)

บรรณานุกรม จ้านง ทองประเสริฐ. (2539). *ภาษาของเรา* (10 เล่ม). กรุงเทพฯ: ต้นอ่อนแกรมมี.

อ้างอิง (Koch, 1959-1963).

บรรณานุกรม Koch, S. (Ed.). (1959-1963). *Psychogy: A study of science* (Vols. 1- 6). New York: McGraw-Hill.

หมายเหตุ: หนังสือหลายเล่มจบ และมีการพิมพ์ต่อเนื่องมากกว่า 1 ปี ให้ใส่ช่วงระยะเวลาพิมพ์ตั้งแต่ปีแรกถึงปีสุดท้าย

15.2 ใช้อ้างอิงเพียงเล่มใดเล่มหนึ่ง

- อ้างอิง (อนุ เนินหาด, 2546, น. 30)
 บรรณานุกรม อนุ เนินหาด. (2546). *สังคมเมืองเชียงใหม่* (เล่ม 5). กรุงเทพฯ: นพบุรุษการพิมพ์.
- อ้างอิง (Sabin, 1992, p. 2)
 บรรณานุกรม Sabin, W.A. (1992). *The Gregg reference manual* (Vol. 2). Lake Forest, IL: Glencol.
- หมายเหตุ: Gregg เป็นชื่อเฉพาะจึงขึ้นต้นด้วยตัวใหญ่

16. บทความในหนังสือ

- อ้างอิง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์, 2547, น. 90-91)
 บรรณานุกรม ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์. (2547). อากาศบดต้ม (สุก). ใน มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด และชัยปนะ ปิ่นเงิน (บก.). *นพีสี่เชียงใหม่*. (น. 90-91). เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อ้างอิง (McLennan, 2001, p. 46)
 บรรณานุกรม McLennan, G. (2001). Maintaining Marx. In G. Ritzer & B. Smart (Eds.). *Handbook of social theory*. (pp. 43-53). London: Sage.

17. การอ้างอิงจากเอกสารที่ไม่สามารถหาต้นฉบับจริงได้

ให้อ้างเล่มที่พบ (APA, 2001, p.247)

- อ้างอิง เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (อ้างอิงในจันทรา ทองคำเกษม, 2540)
 บรรณานุกรม จันทรา ทองคำเกษม. (2540). *สภาวะแวดล้อมของเรา*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายบริการวิชาการสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ้างอิง Richard Eberhart (as cited in Brown & Milstead, 1968)
 บรรณานุกรม Brown, J. D., & Milstead, S. L. (1968) *Visualizing data*. Summit, NJ: Hobart Press.

18. หนังสือไม่ปรากฏ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์

- อ้างอิง (พระราชรัตนรังษี (ว.ป.วีรยุทธโท), ม.ป.ป., น. 32)
 บรรณานุกรม พระราชรัตนรังษี (ว.ป.วีรยุทธโท). (ม.ป.ป.). *จาริกนปาล*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

- อ้างอิง (Rush & The League of Human Dignity, n.d.)
 บรรณานุกรม Rush, W. L., & The League of Human Dignity. (n.d.). *Writing with dignity*. N.P.: n.p.
 หมายเหตุ: Rush คือ ผู้แต่งที่เป็นบุคคล The League of Human Dignity คือ ผู้แต่งที่เป็นหน่วยงาน

หนังสืออ้างอิง

1. สารานุกรม

อ้างอิง	(ชื่อ สกุล ผู้เขียนบทความ, ปี, หน้า)
บรรณานุกรม	ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปี). ชื่อบทความ. ใน ชื่อสารานุกรม (เล่มที่, หน้า). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- อ้างอิง (ศรีเลา เกษพรหม, 2542, น. 6654)
 บรรณานุกรม ศรีเลา เกษพรหม. (2542). สดุง. ใน *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ* (เล่มที่ 13, น. 6654). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
 อ้างอิง (Oldroyd, 1995, 208)
 บรรณานุกรม Oldroyd, H. (1995). Rainbow. In *Encyclopedia Americana* (Vol.15, pp. 196-208). Danbury: Grolier.
 หมายเหตุ: หากไม่มีชื่อผู้เขียนบทความให้ใช้ชื่อบทความแทนชื่อผู้เขียน

2. พจนานุกรมที่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

อ้างอิง	(ชื่อพจนานุกรม, ปี, หน้า)
บรรณานุกรม	ชื่อพจนานุกรม. (ปี). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- อ้างอิง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ. 2542, 2546, น. 37)
 บรรณานุกรม *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ. 2542*. (2546). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
 อ้างอิง (Merriam -Webster's collegiate dictionary, 1993, p. 125)
 บรรณานุกรม *Merriam-Webster's collegiate dictionary* (10th ed.). (1993). Springfield, MA: Merriam-Webster.

3. พจนานุกรมที่มีผู้แต่ง ลงรายการเหมือนหนังสือทั่วไป

- อ้างอิง (ศอ. เสถบุตร, 2543, น. 20)
 บรรณานุกรม ศอ. เสถบุตร. (2543). *New model English-Thai dictionary*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อ้างอิง (Simpson, 1999, p. 30)
 บรรณานุกรม Simpson, M. (1999). *The English Thai dictionary*. Schweiz: Staub.

รายงานการวิจัย

อ้างอิง	(ชื่อ นามสกุลผู้วิจัย, ปี, หน้า)
บรรณานุกรม	ชื่อ นามสกุล ผู้วิจัย. (ปี). <i>ชื่องานวิจัย</i> (ประเภทของงานวิจัย เช่น รายงานการวิจัย). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- อ้างอิง (ฉันทนา บรรณศิริ และ โชติ หวันแก้ว, 2535, น. 70)
 บรรณานุกรม ฉันทนา บรรณศิริ และ โชติ หวันแก้ว. (2535). *การศึกษาสถานภาพและนโยบายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนผู้ต้องโอกาส: เด็กทำงาน* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ้างอิง (Broadhurst & Maller, 1991)
 บรรณานุกรม Broadhurst, R. G., & Maller, R.A. (1991). *Sex offending and recidivism* (Tech. Rep. No.3). Nedlands, Western Australia: University of Western Australia Crime Research Centre.

เอกสารการประชุมทางวิชาการ (Proceeding, Symposia)

อ้างอิง	(ชื่อ นามสกุลผู้เขียนบทความ, ปี, หน้า)
บรรณานุกรม	ชื่อ นามสกุลผู้เขียนบทความ. (ปี). ชื่อบทความ. ใน <i>การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง.....</i> (หน้า). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- อ้างอิง (จิรเดช มโนสร้อย, สุดา เสาวคนธ์, และอภิญา มโนสร้อย, 2543, น. 42-50)

บรรณานุกรม จีรเดช มโนสร้อย, สุดา เสาวคนธ์, และอภิญญา มโนสร้อย. (2543). หน้าหวาน (Stevia). ใน *การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง เทคโนโลยีชีวภาพ เกษตรกรรมครั้งที่ 2 เรื่องการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ เพื่อการแพทย์แผนไทย* (น. 42 - 50). เชียงใหม่: ศูนย์วิจัยและพัฒนา วัตถุประสงค์ของเครื่องสำอางและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อ้างอิง (Deci & Ryan, 1991)

บรรณานุกรม Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1991). A motivational approach to self: Integration in personality. In R. Dienstbier (Ed.), *Nebraska Symposium on Motivation: Vol. 38. Perspectives on motivation* (pp. 237- 288). Lincoln: University of Nebraska Press.

งานวิจัย นำเสนองานโดยโปสเตอร์ในงานประชุมวิชาการ

อ้างอิง	(ชื่อ นามสกุลผู้วิจัย, ปี, หน้า)
บรรณานุกรม	ชื่อ นามสกุลผู้วิจัย. (ปี, เดือน). ชื่องาน หรืองานวิจัย. การนำเสนอโปสเตอร์ ในการประชุมวิชาการ, สถานที่จัดประชุม.

อ้างอิง (นิวัฒน์ สิ้นสุวงศ์, 2548, น. 136)

บรรณานุกรม นิวัฒน์ สิ้นสุวงศ์. (2548, กรกฎาคม). *การสำรวจสาเหตุของการเกิดแผลที่กระจกตา. การนำเสนอโปสเตอร์ในงานประชุมสัมมนา วิชาการประจำปี พ.ศ. 2548 ของที่ประชุมสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย, เชียงใหม่.*

อ้างอิง (Ruby & Fulton, 1993)

บรรณานุกรม Ruby, J. & Fulton, C. (1993, June). *Beyond redlining: Editing software that works*. Poster session presented at the annual meeting of the Society for Scholarly Publishing, Washington, DC.

จุดสาร เอกสารอัตโนมัติ เอกสารพิมพ์ดีด แผ่นพับ และเอกสารไม่ได้ตีพิมพ์อื่นๆ

อ้างอิง	(ชื่อ นามสกุลผู้แต่ง, ปี)
บรรณานุกรม	ชื่อ นามสกุลผู้แต่ง. (ปี). <i>ชื่อเอกสาร</i> [ประเภทเอกสาร]. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- อ้างอิง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.)
- บรรณานุกรม ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). *ข้อขายตราสารหนี้เชิงพาณิชย์* [แผ่นพับ]. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อ้างอิง (Research and Training Center on Independent Living, 1993)
- บรรณานุกรม Research and Training Center on Independent Living. (1993). *Guideline for reporting and writing about people with disabilities* (4th ed.) [Brochure]. Lawrence, KS: Author.

สิทธิบัตร

อ้างอิง	(สิทธิบัตรของประเทศใด ตามด้วยเลขที่ขอสิทธิบัตร, ปีที่ได้รับสิทธิบัตร).
บรรณานุกรม	ชื่อ นามสกุลผู้ขอสิทธิบัตร. (ปีที่ประกาศให้สิทธิบัตร). <i>ชื่อประเทศผู้ให้สิทธิบัตร ตามด้วยเลขที่ของสิทธิบัตร</i> . เมือง : หน่วยงานที่ให้สิทธิบัตร.

- อ้างอิง สิทธิบัตรไทย เลขที่ 087,672, (2548).
- หรือ (สิทธิบัตรไทย เลขที่ 087,672, 2548).
- บรรณานุกรม ชัยวัฒน์ ไชยสวัสดิ์. (2548). *สิทธิบัตรไทย เลขที่ 087,672*. กรุงเทพฯ: กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์.
- อ้างอิง U.S. Patent No. 123,445 (1988)
- หรือ (U.S. Patent No.123,445,1988)
- บรรณานุกรม Smith, I. M. (1988). *U.S. Patent No.123,445*. Washington, DC: U.S. Patent and Trademark Office.

วิทยานิพนธ์

อ้างอิง	(ผู้เขียน, ปี, หน้า)
บรรณานุกรม	ผู้เขียน. (ปี). <i>ชื่อวิทยานิพนธ์</i> . ระดับวิทยานิพนธ์....., ชื่อมหาวิทยาลัย. (สำหรับงานนิพนธ์ต่างประเทศ ให้ใส่เครื่องหมาย “;” หลังชื่อก่อนมหาวิทยาลัย และใส่ชื่อประเทศ

1. วิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม อ้างอิงเนื้อหาจากเล่มวิทยานิพนธ์ที่ไม่ได้พิมพ์เผยแพร่

- อ้างอิง (สรรรพษ์ จันทเลิศ, 2546, น. 20)
- บรรณานุกรม สรรรพษ์ จันทเลิศ. (2546). *การสร้างเว็บไซต์ท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อ้างอิง (Kirwan, 2004)
- บรรณานุกรม Kirwan, B.E. (2004). *The incidence of U.S. agricultural subsidies on farmland rental rates*. Unpublished master's thesis, Massachusetts Institute of Technology, United State of America.
- หมายเหตุ: วิทยานิพนธ์ คุชฎีบัณฑิต ใช้คำว่า “วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์” ภาษาอังกฤษใช้ “Unpublished doctoral dissertation”

2. สารบัญฉบับวิทยานิพนธ์ และปริญญาบัตร

2.1 บรรณานุกรมให้ใส่ชื่อสิ่งพิมพ์ เช่น “สารบัญฉบับ วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย 2487-2517”

ตามด้วย หมายเลขประจำงานนิพนธ์หากมี หรือใส่ เล่มที่ และ หน้า หรือ ใส่เฉพาะหน้า หากไม่มีเล่มที่

- อ้างอิง (สรายุทธ พึ่งพุ่มแก้ว, 2525, น. 80)
- บรรณานุกรม สรายุทธ พึ่งพุ่มแก้ว (2525). กลยุทธ์การตลาดของธุรกิจรถเช่าในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536). *สารบัญฉบับวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิตทางด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2528-2536*, 145.

อ้างอิง (Ross, 1990)

บรรณานุกรม Ross, D. F. (1990). Unconscious transference and mistaken identity: When a witness misidentifies a familiar but innocent person from a lineup (Doctoral dissertation, Cornell University, 1990). *Dissertation Abstracts International*, 51,417.

2.2 อ้างอิงจากฐานข้อมูล ใส่ชื่อฐานข้อมูล หมายเลขประจำงานนิพนธ์ (ถ้ามี) สำหรับ ฐานข้อมูลต่างประเทศที่มีหมายเลขของ University microfilms-UMI ให้ใส่ไว้ด้วย

อ้างอิง (สมชาติ สาระสุวรรณ, 2546)

บรรณานุกรม สมชาย สาระสุวรรณ. (2546). การเกิดผู้นำในชุมชนแออัด. ฐานข้อมูล วิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

อ้างอิง (Bower, 1993)

บรรณานุกรม Bower, D.L.(1993). Employee assistant programs supervisory referrals: Characteristics of referring and nonrecurring supervisors. *Dissertation Abstracts International*, vol. 54 (01), 534B. (UMI No. 9315947)

วารสาร

อ้างอิง	(ผู้เขียนบทความ, ปี, หน้า)
บรรณานุกรม	ผู้เขียนบทความ. (ปี, วัน เดือน). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, เลขฉบับที่, เลขหน้าที่ปรากฏบทความ.

1. บทความในวารสาร มีปีที่ และฉบับที่

อ้างอิง (ประมุฑ สัจจพิเศษ, 2541, น. 35)

บรรณานุกรม ประมุฑ สัจจพิเศษ. (2541). ปัญหาและแนวทางแก้ไขเศรษฐกิจไทย. *สังคมศาสตร์ปริทัศน์*, 19(2), 34-39.

อ้างอิง (McArdle, 2006, pp. 26-27)

บรรณานุกรม McArdle, E. (2006). Getting it right. *Harvard Law Bulletin*, 57 (2), 22 – 27.

2. วารสารหรือนิตยสารที่ไม่มีเลขปีที่ ออกต่อเนื่องทั้งปี

อ้างอิง (ประทุมพร วัชรเสถียร, 2545, น. 55-56)

บรรณานุกรม ประทุมพร วัชรเสถียร. (2545, 15 พฤศจิกายน). จอร์จ ดับลิวูซ กับโลกที่ไม่มีชื่อมีแป. *ขวัญเรือน*, 744, 56-57.

- อ้างอิง (Silverberg, 2005, p.50)
- บรรณานุกรม Silverberg, M. (2005, November 10). War responsibility revisited: Aushwitz in Japan. *Review of Asian and Pacific Studies*, 29, 43-63.

หนังสือพิมพ์

อ้างอิง	(ผู้เขียนบทความ, ปี, หน้า)
บรรณานุกรม	ผู้เขียนบทความ. (ปี, วันที่ เดือน). ชื่อบทความ. <i>ชื่อหนังสือพิมพ์</i> , หน้า.

- อ้างอิง (อริชัย ตันกันยา, 2549, น. 34)
- บรรณานุกรม อริชัย ตันกันยา. (2549, 25 เมษายน). ข้ามพรมแดนไทย-พม่า-จีน สำรวจเส้นทางสีเขียวเศรษฐกิจ หัวใจทางการค้าท่องเที่ยว. *มติชน*, น. 34.
- อ้างอิง (Lee, 2006, p.13)
- บรรณานุกรม Lee, Melanie. (2006, April 26). Plastic perfection. *Bangkok Post*, p. 13.

โสตทัศนวัสดุ และอื่นๆ

อ้างอิง	(ชื่อผู้ผลิต, ปีที่ผลิต)
บรรณานุกรม	ชื่อผู้ผลิต. (ตำแหน่งผู้ผลิต). (ปี). ชื่อเรื่อง [ประเภทของวัสดุ]. สถานที่ผลิต: หน่วยงานที่ผลิต.

1. เพลงในรูปแบบ ซีดี

- อ้างอิง (ภูวนาท คุณผลิน, 2542)
- บรรณานุกรม ภูวนาท คุณผลิน. (2542). *เจ้าไม่มีศาล* ใน แกรมมี่โกลด์ ซีรีส์ [ซีดี]. กรุงเทพฯ: จี เอ็ม เอ็ม แกรมมี่.
- อ้างอิง (Gilberto, 2005)
- บรรณานุกรม Gilberto, A. (2005). Over the water fall. On *Bossa Nova* [CD]. Singapore: Universal Music Pte.

2. ภาพยนตร์ในรูปแบบฟิล์ม วีซีดี (VCD) ดีวีดี (DVD)

- อ้างอิง (อิทธิสุนทร วิชัยลักษณ์, 2544)

- บรรณานุกรม อธิติสุนทร วิชัยลักษณ์ (ผู้กำกับ). (2544). *โหมโรง* [ภาพยนตร์].
กรุงเทพฯ: สหมงคลฟิล์มอินเตอร์เนชันแนล.
- อ้างอิง (Kubrick, 1980)
- บรรณานุกรม Kubrick, S. (Director). (1980). *The Shining* [Motion picture]. United States: Warner Brothers.

3. รายการโทรทัศน์ และวิทยุ

- อ้างอิง (สรยุทธ สุทัศนจินดา, 2549)
- บรรณานุกรม สรยุทธ สุทัศนจินดา. (ผู้จัดรายการ). (2549, 1 พฤษภาคม). ผลการสอบ
ไอเน็ต-เอเน็ต. [รายการถึงลูกถึงคน] กรุงเทพฯ: สถานีวิทยุ
โทรทัศน์ อสมท.
- อ้างอิง (Mactyre, 2002)
- บรรณานุกรม Mactyre, L. (Reporter). (2002, January 23). Scandal of the century
[Television series episode]. In H. Cashore (Producer), the fifth
estate. Toronto: Canadian Broadcasting Corporation.

หมายเหตุ: ลงรายการวัน เดือน ปีที่ออกอากาศ

4. ผลงานทางศิลปะ

- อ้างอิง (กมล ทัศนัญชลี, 1991)
- บรรณานุกรม กมล ทัศนัญชลี (จิตรกร). (1991). ผนังใหญ่-อเมริกันอินเดียน 1991
[ภาพวาด]. การแสดงนิทรรศการศิลปะแห่งชาติ ครั้งที่ 37. คืบเมื่อ
3 พฤษภาคม 2549 จาก <http://www.art-centre.su.ac.th/>
- อ้างอิง (Van Gogh, 1988)
- บรรณานุกรม Van Gogh, V. (Artist). (1888). Entrance to the public gardens in Aries
[Painting]. New York: Metropolitan Museum of Art.

การติดต่อสื่อสารส่วนบุคคล

1. การติดต่อสื่อสารที่ไม่มีการจัดเก็บเพื่อการสืบค้นอย่างเป็นระบบ

การสื่อสาร เช่น การสัมภาษณ์บุคคล การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ รวมถึง การสื่อสารทาง
จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มข่าว หรือ กลุ่มสนทนาเฉพาะด้าน และ แผงข่าว (Bulletin board)
ให้ทำการอ้างอิงในเนื้อหาโดยไม่ต้องลงรายการในบรรณานุกรม

อ้างอิง	(ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, วัน เดือน ปี)
บรรณานุกรม	ไม่ใส่

อ้างอิง สุวิทย์ รุ่งวิสัย (การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2551)
 K. W. Schaie (personal communication, April 4, 2009)
 (K. W. Schaie, personal communication, April 4, 2009)

2. การติดต่อสื่อสารที่มีการจัดเก็บเพื่อการสืบค้นอย่างเป็นระบบ

หากตรวจสอบว่ามีคุณค่าทางวิชาการ กฎ APA ไม่ได้ระบุให้ลงรายการในส่วนบรรณานุกรม แต่หากต้องการอ้างอิง หรือ ใส่ในรายการบรรณานุกรมอาจลงได้ดังนี้

อ้างอิง (วิจิตร สาระสันต์, 12 เมษายน 2549)
 บรรณานุกรม วิจิตร สาระสันต์. (2549, 12 เมษายน). [สัมภาษณ์ โดย ศาวิตรี
 คาราวรรณ, ผู้จัดรายการ เที้ยวเชียงใหม่]. วันสงกรานต์.
 ค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2549, จาก [http://www.library.cmu.ac.th/
 activities/guests/water.htm](http://www.library.cmu.ac.th/activities/guests/water.htm)

อ้างอิง (M. W. Edleman, October 21, 2004)
 บรรณานุกรม Edleman, M. W. (2004, October 21). [Interview with Tavis Smiley, host
 of The Tavis Smiley Show]. Marian Wright Edelman: Bush
 leaving kids behind. Retrieved October 24, 2004, from NPR
 Website: [http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=
 4120281](http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=4120281)

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

1. เว็บเพจ

อ้างอิง	(ผู้แต่ง, ปี)
บรรณานุกรม	ผู้แต่ง. (ปี). ชื่อเรื่องหรือชื่อบทความ, ค้นเมื่อ [วัน เดือน ปี], จาก URL ที่ ใช้สืบค้น ของเว็บไซต์

1.1 เว็บเพจ มีผู้เขียน หรือมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

อ้างอิง (ชวนะ ภวกานันท์, 2548)

- บรรณานุกรม ชวนะ ภวภานันท์. (2548). ธุรกิจสปาไทยนำก้าวไกลไปกว่านี้. ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2548, จาก <http://www.businessstgai.co.th/content.php>
- อ้างอิง (Lesley University, 2005)
- บรรณานุกรม Lesley University. (2005). Basic APA format for citing print materialist media. Retrieved April 28, 2006, from <http://lesley.edu/library/guide/citation>

1.2 เว็บเพจไม่ปรากฏผู้เขียน และปีที่จัดทำ ใส่ ม.ป.ป. (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์)

- อ้างอิง (“ปัญหา”, ม.ป.ป.)
- บรรณานุกรม ปัญหาสามชายแดนภาคใต้. (ม.ป.ป.). ค้นเมื่อ 3 พฤษภาคม 2549, จาก <http://www.tvs.co.th/service/mod/hertitage/nation/misc/vision/border.htm>
- อ้างอิง (“GVU’s 8 th”, n.d.)
- บรรณานุกรม GVU’s 8th WWW user survery. (n.d.). Retrieved August 8, 2000, from <http://www.cc.gatech.edu/gvu/usersuveys/survey1997-10/>

หมายเหตุ: ชื่อบทความขาดคำให้สั้นลง ใส่เฉพาะคำแรกในเครื่องหมายัญประกาศ

2. วารสารอิเล็กทรอนิกส์

2.1 บทความจากวารสารบนอินเทอร์เน็ต ที่เดิมปรากฏในวารสารฉบับพิมพ์

- อ้างอิง (พิทยา คำเด่นงาม, 2548, น. 21)
- บรรณานุกรม พิทยา คำเด่นงาม. (2548). เชื้อนพญามังรายที่เวียงเชียงใหม่. [รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารเมืองโบราณ*, 5, 20-25.
- อ้างอิง (VandenBos, Knapp, & Doe, 2001).
- บรรณานุกรม VandenBos, G., Knapp, S., & Doe, J. (2001). Roles of reference elements in the selection of resources by psychology under graduates [Electronic version]. *Journal of Bibliographic Research*, 5, 117-123.

2.2 บทความจากวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ที่ไม่ได้จัดทำวารสารฉบับพิมพ์

- อ้างอิง (สันต์ ธรรมบำรุง, 2543)

บรรณานุกรม สันต์ ธรรมบำรุง. (2543, มกราคม-มิถุนายน). กลไกที่สำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. (2548, สิงหาคม). *วารสารสารสนเทศ, 1*. ค้นเมื่อ 3 มิถุนายน 2549, จาก http://arcbs.bsru.ac.th/docu_files/information1_1-3.doc

อ้างอิง (Bernstein, 2002)

บรรณานุกรม Bernstein, M. (2002). 10 tips on writing the living web. *A List Apart: For People Who Make Websites*, (149). Retrieved May 2, 2006, from <http://www.alistapart.com/articles/writeliving>

หมายเหตุ: มีปีที่ใส่ในเครื่องหมาย “(...)” หากไม่มีปีที่ใส่แต่ฉบับที่

2.3 บทความจากฐานข้อมูล

อ้างอิง (ชาญชัย เจริญรัตน์, 2544)

บรรณานุกรม ชาญชัย เจริญรัตน์. (2544). การจัดแรงด้านทางอากาศพลศาสตร์ของเมล็ดข้าวเปลือก. *วารสารวิชาการ. 9*(3). ค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2549, จากฐานข้อมูลวารสารวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อ้างอิง (Smith, Parker, & Pease, 2002)

บรรณานุกรม Smith, A. M., Parker, A. L., & Pease, D. L. (2002). A study of enjoyment of peas. *Journal of Abnormal Eating, 8*(3). Retrieved February 20, 2003, from PsycARTICLES database.

3. บทความจากข่าวสาร (Newsletter) จัดทำในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

อ้างอิง (พัชรี เจริญเดช, 2547)

บรรณานุกรม พัชรี เจริญเดช. (2547, 21 กรกฎาคม). 12 ปี สวทช. อดีตปัจจุบันและอนาคต. TIAC E-Newsletter, 2(2) ค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2547, จาก <http://www.server.2.Tiac.or.th/e-newsletter>

อ้างอิง (Glueckauf, et al., 1998)

บรรณานุกรม Glueckauf, R. L., Whitton, J., Baxter, J., Kain, J., Vogelgesang, S., Hudson, M., et al. (1998, July). Videocounseling for of rural teens with epilepsy – Project update. *Telehealth News, 2*(2). Retrieved June 6, 2000, from <http://www.telehealth.net/subscribe/newsletter4a.html>

4. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ มีฉบับพิมพ์

- อ้างอิง (ทินพันธ์ นาคะตะ, 2549)
 บรรณานุกรม ทินพันธ์ นาคะตะ. (2549, 4 กรกฎาคม). ในหลวง ศาส กับ อำนาจ อธิปไตย. [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. *มติชน*. ค้นเมื่อ 9 กรกฎาคม 2549, จาก <http://www.matichon.co.th/>
- อ้างอิง (Stevens, 1998)
 บรรณานุกรม Stevens, W. K. (1998, April 28). New evidence finds this is warmest century in 600 years [Electronic version]. *New York Times*. Retrieved April 28, 1998, from <http://www.nytimes.com>

5. สารานุกรมออนไลน์

- อ้างอิง (วัดไทย, 2543)
 บรรณานุกรม วัดไทย. (2543). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน* เล่ม 28, ค้นเมื่อ 28 เมษายน 2549, จาก <http://kanchanapisiek.or.th/>
- อ้างอิง (Johansson, 2006)
 บรรณานุกรม Johansson, T. S. (2006). Bee. Grolier Online, Retrieved April 28, 2006, from <http://go.Grolier.com/>

6. วิดีโอออนไลน์

- อ้างอิง (เมืองไทย, 2006)
 บรรณานุกรม จรรยา สีสวัสดิ์. (2552, 4 มกราคม). บทโฆษณา[วิดีโอไฟล์]. นำส่งที่ <http://www.youtube.com/watch?v=Pno0lS9st4c>
- อ้างอิง (Norton, 2006)
 บรรณานุกรม Norton, R. (2006, November 4). How to train a cat to operate a lightswitch [Video file]. Video posted to <http://www.youtube.com/watch?v=Vja83KLQXZs>

7. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จะใช้ในการอ้างอิงในเนื้อหา ไม่ใช่ในส่วน บรรณานุกรม

- อ้างอิง (วิทยา สุขเกษม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 มิถุนายน, 2549)
 (E. Robbins, personal communication, January 4, 2001)
 บรรณานุกรม ไม่ใช่รายการในหน้าบรรณานุกรม

บรรณานุกรม

American Psychology Association. (2001). *Publication manual of the American Psychological Association* (5th ed.). Washington, DC: Author.

American Psychology Association. (2009). Electronic reference. Retrieved March 28, 2009, from <http://www.wooster.edu/psychology/apa-crib.html>

APA referencing style. (n.d.). Retrieved May 28, 2009, from <http://www.ru.ac.za/library/infolit/apa28.html>

Concordia University Libraries. (2009). APA citation style. Retrieved April 28, 2009, from <http://library.concordia.ca/help/howto/apa.php>

Nova Southeastern University . (2009).How to cite sources: APA style. Retrieved May 25, 2009, from <http://www.nova.edu/library/dils/lessons/apa/index.htm#intro>

UW-Stout University Library (2009). Citing resources. Retrieved March 28, 2006, from <http://www.lesly.edu/library/guide/citation>